

θηκαν στή Γουϊάνη. Έκει, στὸ Σαίν-Λωράν ἔτυχε κατὰ τὴν περιοδεία μου νὰ τοὺς συναντήσω. Εἶχαν ζητήσει νὰ εἰνε πάντοτε μαζὶ κι' ὁ ἔνας βοηθοῦσε τὸν ὄλλο σ' αὐτὴ τὴν ἄγρια καὶ μαρτυρικὴ ζωὴ τους. Τοὺς ρώτησα, ὅταν ἐμαθα τὴν ἱστορία τους, σὲ τὶ μποροῦσα νὰ τοὺς βοηθήσω. Ο Ἄνρυ μὲ πῆρε τότε ἴδια ιατέρως καὶ μὲ παρεκάλεσε:

— Δὲν σοῦ ζητάω τίποτε γιὰ μένα, μοῦ εἶπε. Θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ κάνης κάτι γιὰ τὸν ἀδερφό μου. Αὐτὸς ἔχει δεῖξει καλύτερη διαγωγὴ ἀπὸ μένα καὶ ἵσως καταφέρῃς νὰ τοῦ χαρίσουν τὸ ὑπόλοιπο τῆς ποινῆς του. Πές διτὶ σοῦ ὀμολόγησα ὅτι μόνος μου ἔκανα τὸ ἔγκλημα κι' ὅτι ἐγὼ τὸν παρέσυρα στὴν καταστροφή. "Αν τὸ πετύχης, θὰ χαρίσης τὴν ζωὴ στὴ μητέρα μας, ποὺ σήμερα εἶνε ὑπερβολικὰ δυστυχισμένη.

Ο Ρομπέρ πάλι μὲ πῆρε κι' αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του γιὰ νὰ μοῦ δηλώσῃ:

— Εγὼ, καθὼς θὰ ξέρης, δὲν θὰ φύγω ἀπὸ τὰ κάτεργα πρὶν ἀπὸ τὸ 1950! Μὰ δὲν στενοχωριέμαι γιὰ τὸν ἑαυτό μου. Λυπάμαι γιὰ τὸν Ἄνρυ, ὁ δόποιος ὑποφέρει πάρα πολὺ ἀπὸ αὐτὴ τὴν οκληρὴ ζωὴ, τοὺς πυρετοὺς καὶ τὴν τρομακτικὴ ζέστη. Κάθε φορὰ ποὺ σκέφτομαι ὅτι ἔκεινος πρέπει νὰ μείνῃ σ' αὐτὴ τὴν κόλασι δέκα χρόνια περισσότερο ἀπὸ μένα, πάω νὰ τρελλαθῶ. Ξέρω ὅτι ἐσύ εἶσαι φίλος τοῦ διοικητοῦ τῆς Γουϊάνης. Σοῦ εἶνε λοιπὸν εὔκολο ν' ἀλλάξῃς τὰ δύνοματά μας. "Ετσι, ἐγὼ ποὺ εἶμαι πιὸ δυνατὸς καὶ πιὸ σκληραγωγημένος, θὰ μείνω στὴ Γουϊάνη γιὰ νὰ ἐκτίσω τὴν ποινή μου κι' ἔκεινος θὰ μπορῇ νὰ φύγῃ ἐπειτα ἀπὸ λίγα χρόνια καὶ νὰ γυρίσῃ πάλι στὸν κόσμο.

Αὐτοὶ οἱ δυὸς κατάδικοι ήσαν ὑποδείγματα φυλακισμένων. Γι' αὐτὸς φρόντισα νὰ τοὺς χρησιμοποιοῦν, γιὰ ἀλαφριές ἐργασίες κι' ὅταν γύρισα στὸ Παρίσι, προσπάθησα νὰ τοὺς μετριάσω τὴν ποινή. "Οσο γιὰ τὴ μητέρα τους, ἥρθε καὶ μὲ βρῆκε γιὰ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ καὶ νὰ μάθη νέα γιὰ τὰ παιδιά της. Μὰ δὲν ἀνησυχοῦσε γιατὶ στὰ γράμματά τους τῆς ἔκρυθαν τὴν ἀνατριχιαστικὴ κόλασι τῆς ζωῆς τους καὶ τῆς ἔλεγαν ὅτι ήσαν... εύτυχισμένοι! Ή ἀγάπη, καθὼς βλέπετε, τῶν καταδίκων πρὸς τὶς μητέρες τους εἶνε τόσο μεγάλη, ὡστε δημιουργεῖ ἔνα σωρὸ συγκινητικὲς ἱστορίες. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς καταδίκους, ὅταν ἔφευγαν ἀπὸ τὴ Γουϊάνη, μὲ παρεκάλεσαν νὰ ἰδῶ τοὺς δικηγόρους τους, μήπως ὑπάρχει καμιὰ ἐλπίδα μετριασμοῦ τῆς ποινῆς τους. Μὰ ὅλοι ὅμως μὲ δάκρυα στὰ μάτια, μοῦ δήλωσαν:

— Σᾶς παρακαλοῦμε, δῆτε τὴ μητέρα μας καὶ πέστε της ὅτι ζοῦμε καλὰ κι' ὅτι δὲν πάψαμε νὰ τὴ σκεφτόμαστε!

Κι' ἐγὼ τοὺς τὸ ὑποσχέθηκα γιατὶ, μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν ὑπάρχει πιὸ ἱερὸ αἰσθῆμα ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς μητέρας.

ΜΑΡΙΟΥΣ ΛΑΡΙΚ

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΜΑΡΚΗΣΙΟΥ

Ο Βασιλεὺς τῆς Πορτογαλίας 'Ιωσήφ ὁ Α', ὁ δόποιος ἐκτιμούσε ἔξαιρετικὰ τοὺς πνευματώδεις ἀνθρώπους, εἶχε ἀνοίξει κάποτε μὲ τὸν μαρκήσιο ντὲ Ποντελένα μιὰ συζήτησι, ἥ δοποία παρ' ὀλίγον νὰ εἶχε θλιβερὰ ἀποτελέσματα γιὰ τὸν τελευταῖο.

Η συζήτησις περιεστρέφετο στὰ δικαιώματα ποὺ ἔχει ἔνας Βασιλεὺς ἐπὶ τῶν ὑπηκόων του. Ο μαρκήσιος ίσχυρίζετο ὅτι τὰ δικαιώματα αὐτὰ εἶχαν ὅρια, ἐνῶ ὁ 'Ιωσήφ τὰ κρίθελε ἀπεριόριστα. Εμπρὸς στὴν ἐπιμονὴ τοῦ μαρκήσιου, ὁ Βασιλεὺς ἀρχισε νὰ θυμώνη καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ εἶπε μὲ ὄργη:

— Εὰν σᾶς διέτασσα νὰ πάτε νὰ πέσετε στὴ θάλασσα, θὰ ὀφείλατε νομίζω, χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμὸ νὰ ἐκτελέσετε τὴ διαταγὴ μου!...

Τότε ὁ μαρκήσιος ἀντιληφθεὶς ὅτι εἶχε προκαλέσει τὴν ὄργη τοῦ Βασιλέως του, σκέφτηκε νὰ τὸν ἀφοπλίσῃ μὲ μίαν ἔξυπνάδα. Αντὶ λοιπὸν νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, ὑπεκλίθη καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὴν πόρτα.

— Ποῦ πηγαίνετε; τὸν ρώτησε ἔκπληκτος ὁ 'Ιωσήφ.

— Νὰ μάθω... κολύμπι, Μεγαλειότατε!... ἀπάντησε ὁ μαρκήσιος.

Ο Βασιλεὺς ἔσκασε στὰ γέλια μὲ τὴν ἔξυπνη αὐτὴ ἀπάντησι, κι' ἔτσι τὸ ἐπεισόδιον ἔληξε.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Μία 'Αμερικανίς, ή κ. Σάστιγκς, ἔζήλεψε τὴν δόξα τῶν ταυρομάχων.

Καὶ ταυρομάχει κι' αὐτὴ μὲ μεγάλη ἐπιτυχία, ὅπως λέγουν.

— Μὲ τὴ μόνη σημαντικὴ διαφορὰ ὅτι τὰ κέρατα τοῦ ταύρου μὲ τὸν ὄποιο παλεύει, εἶνε σκεπασμένα μὲ καουτσούκ.

Ταυρομάχία δηλαδὴ ἀκίνδυνος!

— Ο πρύτανις τῶν ισορροπιστῶν ὅλου τοῦ κόσμου εἶνε κάποιος Ντυλμακό, ἡλικίας... 70 ἑτῶν.

Παρὰ τὰ γεράματά του, ἔκτελεῖ μὲ νεανικὸ σφρίγος τὰ δυσκολώτερα ἀκροβατικὰ γυμνάσια.

— Ο αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος 'Ιωσήφ μιλοῦσε δέκα γλώσσες.

— Ο μακροβιώτερος ἄνθρωπος, μετὰ τὸν Μαθουσάλα, ὑπῆρξε δὲ Οὐγγρος Τσάρτων.

— Εἶησε 185 ὀλόκληρα χρόνια.

— Τὸ τσάι βλάπτει πολὺ στὰ νεῦρα.

Καὶ ὅμως οἱ 'Αγγλοι, ποὺ εἶνε φοβεροὶ τεῖοπόται, εἶνε οἱ ἀπαθέστεροι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου!

— "Ενα κοπάδι ἀπὸ πουλιά στὴ Βόρειο 'Αμερικὴ σταμάτησε ἔνα ἀεροπλάνο καὶ τὸ ἀνάγκασε νὰ προσγειωθῇ.

Οἱ ἀετοὶ συχνὰ τὰ Βάζουν μὲ τ' ἀεροπλάνα.

— 'Η 'Αμερικὴ δὲν ἔχει παράσημα.

— Εντὸς ὀλίγων ἑτῶν τὸ Λονδίνο θὰ ἔχῃ δέκα ἑκατομμύρια κατοίκους.

— Τὰ κορίτσια κάνουν τὶς πιὸ βαρειές δουλείες στὴν 'Ιαπωνία.

— Τὸ Λονδίνον καταναλίσκει ἑτησίως περὶ τὸ ἐν δισεκατομμύριο αὐγά.

— Ή Βαλανιδίες ζοῦν 500 ἑτη, τὰ ἔλατα φθάνουν μέχρι 1.200 ἑτῶν.

— Τὰ ἀσφυξιογόνα ήσαν γνωστὰ καὶ στὸν ἀρχαίον.

— Ο τέως Βασιλεὺς 'Αλφόνσος τῆς Ισπανίας, ἔχει μίαν ἀπὸ τὶς καλύτερες συλλογές γραμματοσήμων τοῦ κόσμου.

— Ή 'Ιαπωνία ἀποτελεῖται ἀπὸ 4.000 μικρὰ καὶ μεγάλα νησιά, ποὺ ἔχουν ὀλικὴν ἔκτασιν 260.000 τετραγωνικὰ μίλια.

— Η ἀποικίες τῆς Γαλλίας ἔχουν ἔκτασι 4.084.410 τετραγωνικὰ μίλλια.

— Στὴν 'Οδησσό, ποὺ χτίσθηκε στὰ 1794 ἀπὸ τὴν Αἰκατερίνη τὴν Μεγάλη, ὑπάρχει μιὰ γρανίτινη σκάλα ποὺ ἐνώνει τὴν ἐπάνω πόλι μὲ τὴν κάτω. Ή σκάλα αὐτὴ ἔχει 193 σκαλιά καὶ τὸ κάθε σκαλὶ ἔχει πλάτος 12 μέτρα.

— Τὸ μεγαλύτερο ὑδραγωγεῖο τοῦ κόσμου εἶνε τὸ ὑδραγωγεῖο τῆς Λίβερπουλ ποὺ ἔχει μῆκος 68 μίλλια.

— Στὸ Μαυροβούνιο ὁ σιδηρόδρομος ἐλειτούργησε γιὰ πρώτη φορὰ στὰ 1908.

— Στὴ Γαλλικία, κοντὰ στὸ περίφημο ἀλατωρυχεῖο Σάλσημπερχ, εἶνε χτισμένη μιὰ κωμόπολις, τῆς ὁποίας τὰ σπίτια λαμποκοποῦν στὸ φῶς σὰν νᾶνε χτισμένα μὲ μπριγιάντια.

— Αὐτὸς συμβαίνει γιατὶ, ἀπλούστατα, τὸ χῶμα ποὺ γίνηκε ἡ λάσπη γιὰ νὰ χτισθοῦν τὰ σπίτια αὐτὰ, εἶνε παρμένο ἀπὸ τὸ ἀλατωρυχεῖο καὶ περιέχει ἀλάτι σὲ μεγάλη ποσότητα.

— Στοὺς ἀρχαίους 'Ελληνες ἐθεωρεῖτο «ὄνειδος» ἥ ἀποχὴ τοῦ πολίτου ἀπὸ τὰ λουτρά. Ποίαν ιδέαν ἔχουν ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ ἀπόγονοί των;

ΕΝΑ ΡΕΚΟΡ

Ο 'Αρμένιος ἐμποροῦπαλληλος Λεόν 'Αβαζιάν, στὴν Νέα Βόρη, διατηρεῖ ἀκόμη ἔνα ζηλευτὸ ρεκόρ:

Τρία τριῶν χρόνων ἀνέβηκε τρεχάτος τὰ πενηνταπέντε πατατά τοῦ ούρανος οὔρανος τους «Γούλγουρθ Μπίλντιγκ» σὲ ἐννηάπριτα λεπτὰ τῆς ὥρας!

Ανέβηκε δηλαδὴ χίλια πεντακόσια εἴκοσι σκαλοπάτια, χωρὶς νὰ κουρασθῇ καθόλου καὶ χωρὶς νὰ σταματήσῃ. "Ως σήμερα, κανένας δὲν ʙρέθηκε νὰ υπερβῇ τὸ ρεκόρ αὐτὸς, παρ' ὃ λο ποὺ προσπάθησαν πολλοὶ